

Stanoviště č. 7: VÝZNAM LESA A DŘEVA

Lesy pokrývají přes 34 % rozlohy České republiky. To nás řadí v rámci Evropy na jedno z předních míst. V zásobě dřeva, která činí v průměru 278 m³ na 1 ha, jsme dokonce na čtvrtém místě. Je proto nutné si uvědomit, jak velké bohatství v podobě lesů nám naši předkové zanechali.

Při hustotě obyvatel, velké zástavbě a průmyslovém charakteru naší země jsou lesy významnou složkou životního prostředí a významně utváří charakter české krajiny. Jsou zdrojem důležité obnovitelné ekologicky šetrné suroviny – dřeva, kterého naše lesy produkují tolik, že jsme schopni část této roční produkce vyvážet (přibližně 2,7 mil. m³). Přestože celková produkce lesního hospodářství nedosahuje ani 1% podílu na HDP celého hospodářství ČR, má lesní výroba např. velký vliv na zaměstnanost venkova a oblastí s malou pracovní příležitostí.

Stále většího významu nabývají mimoprodukční, tzv. veřejné funkce lesa, kam patří funkce půdoochranná, vodohospodářská, klimatická, krajinnotvorná a rekreační. Již dříve byly lesy podle převažující funkce rozděleny do různých kategorií, které určují i styl hospodaření v těchto lesích. V České republice převládají lesy hospodářské, které kromě produkce dřeva plní i ostatní výše uvedené funkce.

Hospodaření v lesích by mělo zajistit rovnováhu mezi plněním těchto očekávaných funkcí lesa. V zákoně o lesích č. 289/1995 Sb. je deklarováno hospodařit v lesích trvale udržitelným způsobem. K tomuto principu trvale udržitelného hospodaření se připojil i státní podnik Lesy České republiky, který tuto myšlenku rozvinul jako svoji základní strategii hospodaření v lesích ve vlastnictví státu. Cílem takové péče o les je vytvoření stabilního, druhově, prostorově a věkově různorodého lesa. Hospodaření podniku LČR, s.p., si klade za cíl udržovat a zvyšovat biodiverzitu lesů zakládáním smíšených lesů, podporovat přirozenou obnovu lesů před umělou, ponechávat určité množství odumřelého dřeva a těžebních zbytků v porostech, pokud nehrozí šíření škůdců a chorob. Velký význam má i podpora populací ptačích druhů vytvářením vhodných hnízdních příležitostí, ať už to je ponecháním doupných stromů v porostech, nebo vyvěšováním budek, a používání šetrných technologií při těžbě a přibližování dřeva.

Současná podoba lesů ve střední Evropě se začala vytvářet již v polovině 18. století, kdy byly zalesněny obrovské plochy jehličnatými dřevinami, a toto dědictví se nám zachovalo v podobě převahy hlavně smrkových porostů doposud. Dnes se lesníci snaží tento poměr zvrátit zakládáním smíšených lesů s větším podílem listnatých dřevin a jedle bělokoré (tzv. meliorační a zpevňující dřeviny). Většina dřevozpracovatelů v ČR je dnes díky tomuto historickému vývoji zavedena především na zpracování dříví pocházejícího z jehličnatých dřevin.

Dřevo, krásný a ušlechtilý materiál, provází člověka od jeho narození až po jeho konec. Někdy si ani neuvědomíme, co všechno je ze dřeva vyrobeno. Česká republika oplývá nesmírným bohatstvím v podobě velkých zásob této obnovitelné suroviny a při rozumném hospodaření s tímto bohatstvím, věřme, že tomu bude i nadále.

Ale je i na Vás, vážení návštěvníci lesa, a na Vašem chování k lesu a k přírodě vůbec, v jakém prostředí se budeme v příštích letech potkávat.

Lesní správa Nasavrky

Kulatina; foto archiv LČR

Dřevěný most; foto Milan Morch

Dřevěný kostelík v Kočím; foto Milan Morch

Dřevěný srub v oboře Žleby; foto Zdeněk Nevoře

Semenáček; foto Karel Beneš

Nový les; foto Milan Morch

Vzrostlý les; foto Milan Morch

Cesta; foto Pavel Vavřina

MODLITBA LESA

Človče, jsem teplo tvého příbytku
za studených zimních nocí,
jsem přátelský stín, když pálí letní slunce,
jsem krov tvého domu, deska tvého stolu,
jsem lůžko, ve kterém spíš
a dřevo, ze kterého stavíš loď,
jsem násadou tvé motyky,
jsem dřevo tvé kolébky i rakve,
jsem květ dobroty a krásy.
Slyš moji prosbu: Nenič mne!

(Paříž 1937)

Knihy; foto archiv LČR

LESYČR

www.lesy-cr.cz